

BREU RESUM DE LA PONÈNCIA

La ponència titulada *El tribunal de la Inquisició de Mallorca en el marc de la dinastia borbònica* pretén apropar-se al que va significar per aquesta institució el canvi dinàstic produït a la monarquia hispànica a la mort de Carles II. Per això es valoraran, en primer lloc, les modificacions sofertes per la Inquisició de Mallorca en el darrer quart del segle XVII, arran de les confiscacions dels importants patrimonis dels xuetes una vegada descoberta la seva condició de cripto jueus. La incautació d'aquestes quantioses hisendes suposà la superació definitiva de les dificultats econòmiques que el tribunal venia arrossegant des de feia més de cent cinquanta anys i la definitiva consagració del prestigi, que com a institució, gaudirà dins la societat mallorquina.

El canvi dinàstic provocat per la mort sense descendència de Carles II i la corresponent guerra per a la seva successió coincidí amb la presència al capdavant del tribunal d'inquisidors amb un marcat perfil austracista, tal com succeí en la majoria d'institucions mallorquines a partir de 1706, moment en què el regne es decantà definitivament pel prenent al tron encarnat per l'Arxiduc Carles. Durant els anys en què es desenvolupà el conflicte successori, els inquisidors responsables del tribunal passaren a dependre jeràrquicament de la cort instal·lada a Barcelona, fins que la recuperació de l'illa per les tropes de Felip V el 1715 suposà el retorn a la submissió dels dictats emanats des del Consell de la Suprema Inquisició, radicat a Madrid.

Les repercussions derivades de la nova situació creada com a conseqüència de la fi de la Guerra de Successió suposaren canvis importants en el funcionament del tribunal. En primer lloc, les estades dels inquisidors al front del tribunal es feren més perllongades del que havia estat habitual fins aleshores, tot i que persistí la presència de responsables forans al tribunal. Igualment, el decidit centralisme que implantà la nova dinastia borbònica suposà per a la Inquisició una progressiva pèrdua de privilegis privatis que havia gaudit des dels primers moments de la seva fundació. Finalment, l'activitat processal sofrirà una disminució considerable al llarg del segle XVIII.